

Opinie Ga toch buiten boeren!

Frank van den Dungen van het Brabants Burgerplatform en Toon Vermeulen, voorzitter van de Stichting Groen Kempenland pleiten voor meer koeien in de wei. Dat moet meer werkplezier, meer boeren en meer natuur opleveren. En minder uitstoot.

Tussen het Brabants Bergeijk en het Drentse Foxwolde liggen hemelsbreed zo'n 250 kilometers. Toch is het een wereld van verschil. Voor koeien dan. Want in het Brabantse Bergeijk lopen de koeien in de wei. Op papier dan. In werkelijkheid komen ze echter nauwelijks buiten. In Drenthe lopen ze zeven dagen per week in het gras.

Het merkwaardige achter dit verschil is, dat het draait om de euro's. In Brabant worden de koeien op stal gehouden. Dat brengt meer op. In Drenthe lopen ze in de wei. Want dat verdient beter. Het zijn dezelfde euro's. Het zijn pakweg dezelfde koeien. En die vallen onder dezelfde Nederlandse regelgeving. Het verschil zit 'm dus in de boeren. Een verschil van dag en nacht. Wij zetten voor u twee verhalen achter deze praktijken naast elkaar. Een uit het [Eindhovens Dagblad](#). Het andere van de website [Melkvanhetnoorden.nl](#). Hieronder onze parafrase.

De praktijk in Bergeijk

Hans Ariens zocht voor het Eindhovens Dagblad uit hoe het zit in Bergeijk. Het buitengebied van Bergeijk is een van de fraaiere Brabantse landschappen. Maar volgens Groen Kempenland is het er verder een schrale bedoening geworden. Met de biodiversiteit is het er armoe troef. Er is buiten geen koe te zien. In de wei liggen dan ook geen koeienflatsen. Dus zijn er ook minder insecten, die anders met bosjes tegelijk op dergelijke lekkernijen afkomen. En mede daardoor worden er nauwelijks nog weidevogels gesignaleerd.

Er is buiten geen koe te zien. In de wei liggen dan ook geen koeienflatsen. Dus zijn er ook minder insecten, die anders met bosjes tegelijk op dergelijke lekkernijen afkomen. En mede daardoor worden er nauwelijks nog weidevogels gesignaleerd

Koeien kennen de wei alleen als uitzicht

Tijdens het beroep van Groen Kempenland tegen stikstof in het bestemmingsplan kwam de aap uit de mouw. De Raad van State gaf de gemeente Bergeijk opdracht uit te zoeken waar al die koeien gebleven waren, die volgens de Natuurbeschermingswet-vergunning buiten moesten lopen. En wat bleek? De helft van de betreffende boeren hielden hun koeien gewoon 365 dagen per jaar op stal. Die beesten kenden de wei alleen maar als hun uitzicht.

Poep en pies

Dat die koeien naar buiten moeten heeft een reden. Koeien die buiten lopen poepen hier en plassen daar. Dat is hun natuur. Als die koeien op stal staan komen poep en pies bij elkaar. Dan reageert dat met elkaar. Er ontstaat ammoniak. En dat werkt nou juist averechts op de natuur. Daar ligt de basis van een groot deel van ons stikstofprobleem.

Haperende controles

Het gigantische verschil tussen de papieren werkelijkheid en de echte praktijk zit hem in het gebrek aan controle. De meeste boeren zijn niet recent gecontroleerd door de Omgevingsdienst. En drie van de tien boeren hebben zelfs helemaal nooit een controle gehad. En dat terwijl er vanaf 2018 verscherpt gecontroleerd zou gaan worden.

Kleine pakkans

Voor een boer zijn papieren weidekoeien de goedkoopste oplossing om meer vee te kunnen houden en tegelijk te besparen op de kosten. Want aanpassingen in de stal om de uitstoot van ammoniak terug te dringen zijn veel duurder. Bovendien is het risico om betrapt te worden niet zo gek groot.

Bergeijkse boeren een uitzondering?

Zijn de Bergeijkse boeren een uitzondering? Of rommelen de veehouders in de rest van ons land ook met de weidegang? En hoe serieus is dan de oplossing van het Landbouw Collectief om de stikstofproblematiek te lijf te gaan met weidegang? Frits van der Schans, specialist melkveehouderij bij het Centrum voor Landbouw en Milieu, geeft in het Eindhovens Dagblad aan dat het slechts op papier weiden van koeien geen zuiver Bergeijks of Brabants probleem is...

Meer weidegang is minder stikstofcrisis

Van der Schans pleit voor het opvoeren van de weidegang als deel van de oplossing voor de huidige stikstofcrisis. In het Eindhovens Dagblad zegt hij: "Stel dat de gemiddelde Nederlandse koe, in plaats van de 1.000 uur van nu, 1.500 uur zou gaan weiden, dan daalt de ammoniakemissie fors. Meer dan met een snelheidsverlaging op de snelwegen." Van der Schans geeft in het Eindhovens Dagblad ook zijn ideeën over hoe de controle op weidegang te verbeteren. Tot zover het verhaal in het [Eindhovens Dagblad](#).

Peter Oosterhof gooide het roer volledig om

Aan de andere kant van Nederland, in het Drentse Foxwolde, gooide melkveehouder Peter Oosterhof vijf jaar gelden het roer volledig om. Hij kwam er achter dat hij een steeds groter deel van het geld dat hij kreeg voor zijn melk af moest dragen aan allerlei leveranciers en bedrijven die tussen hem en zijn koeien in zaten. Hij kreeg in de gaten dat hij als boer een verdienmodel was geworden voor het hele circuit van adviseurs, leveranciers en dienstverleners om hem heen. Hij wou liever zelf weer een goed verdienmodel zijn voor zichzelf. En hij wilde met zijn koeien geen probleem vormen voor zijn omgeving.

Stappen schrappen uit de keten

Oosterhof ging allerlei onnodige stappen weglaten om de keten koe-gras-melk zo kort mogelijk te maken, en daarmee kosten te besparen. Daardoor scoort hij nu tegelijk ook op de actuele problematiek. De stikstofreductie is met zijn aanpak niet erg ingewikkeld om te realiseren. Minder kunstmest en minder krachtvoer betekent minder stikstof. En wat er niet in gaat, hoeft er ook niet uit. Als je dan ook je koeien nog veel in de wei laat grazen, blijven de vaste mest en de urine gescheiden en dat betekent ook in Drenthe vermindering van de ammoniak. Oosterhof kan het prima zonder die kunstmest en brengt diversiteit aan in de vorm van stikstofbindende klavers en kruiden. Zo gaan economie en ecologie hand in hand. Daar kan geen kunstmestfabriek tegen op.

Minder kosten, meer verdienen. Meer werkplezier, meer ruimte voor natuur en weer meer boer. Is er dan niets minder geworden? Ja, de uitstoot. Minder NH₃. Minder CO₂

De nadelen van binnen boeren

Beweiden geeft gevarieerd weiland, met kruiden, gras in diverse groeistadia en hier en daar wat koeienflatsen. Dat is goed voor de insecten en dus ook weer voor de weidevogels. Beweiden is ook goed voor de bodem en het bodemleven. Je hebt geen schade aan de bodemstructuur door zware tractoren en machines. Beweiden bespaart je ook de diesel en de CO₂-uitstoot én het voorkomt maaislachtoffers onder vogels en wild. Bij het maaien en inkuilen van gras heb je bovendien een verlies van 15 tot 20 procent.

Door te beweiden gaan de hoogste voedingswaarden van gras direct de koe in. Dat scheelt gras en dat scheelt krachtvoer. Elke wagen gras die minder van het land gaat, scheelt ook weer een tank drijfmest retour. En dat betekent ook weer minder CO₂ en ammoniak. Meer diversiteit aan planten betekent een beter en dieper wortelend gewas. Dat zorgt weer voor minder uitspoeling, meer organische stof, meer CO₂-vastlegging.

De plussen van buiten boeren

Door de overstap naar natuurlijk beweiden in plaats van continu maaien en bemesten, wordt in het landschap meerwaarde gecreëerd. Minder kosten, meer verdienen. Meer werkplezier, meer ruimte voor natuur en weer meer boer. Is er dan niets minder geworden? Ja, de uitstoot. Minder NH₃. Minder CO₂.

Adviseurs pleiten altijd voor méér

Peter Oosterhof schreef zelf zijn pleidooi voor weidegang voor de website MelkvanhetNoorden.nl. Net als wij vroeg hij zich daarbij af waarom niet alle boeren overschakelen op weidegang. Volgens hem is de belangrijkste oorzaak daarvoor het systeem en de aanhoudende druk van adviseurs van de toeleverende bedrijven. Ze adviseren om méér te bemesten, méér krachtvoer te geven, méér te melken en ga zo maar door.

Als melkveehouder heb je een keuze

Naar onze mening heb je als melkveehouder de keuze. Je kunt investeren in meer. Dan ga je voor kwantiteit. Maar dan beland je in een spiraal waarbinnen je ook steeds méér moet investeren. Want iedere investering vraagt om extra melk, extra koeien, extra stal en extra financiering. En dan komen daarbovenop weer extra kosten van technische innovaties, mechanisering, loonwerk, automatisering, robotisering en wie weet wat de binnenkoe nog meer te wachten staat.

Je wordt in plaats van boer manager van een complexe business. De andere keuze is dat je kiest voor kwaliteit. Dan blijf je boer. Je gaat het doen met zoveel koeien als je grond hebt. Je blijft zo dicht mogelijk bij de natuur. Daardoor heb je minder fundamentele en minder bijkomende kosten. Waardoor het rendement per koe omhoog gaat. Je eigen plezier neemt toe. En je kunt meer buiten bezig zijn met je natuurlijke leefomgeving. De bewoners en recreanten in je omgeving zullen je er dankbaar voor zijn. De natuur, het klimaat en het nageslacht ook.

Haken en ogen

Er zitten vanzelfsprekend wel wat haken en ogen aan de omslag van binnenboeren naar buitenboeren. Er is natuurlijk ook een kritisch omslagpunt: hoeveel grond heb je nodig om als weidemelkboer je brood te verdienen? En willen wij burgers wat meer betalen voor die melk? Willen wij dat onze overheid deze boeren ook gaat betalen voor hun bijdrage aan onze natuurlijke leefomgeving? Hoe gaan we dat regelen? Negatieve Onroerend Zaak belasting? Of een andere slimmigheid? U leest het vast in de reacties hieronder. Wij zijn er benieuwd naar.

---

51 reacties

#51 - Frank Eric van der Meer - 14 jan '20 17:25

[Frank van den Dungen](#), ook al [geen mollen meer in de weide](#). Oersaai en bijna doodstil. Geen onbespeelbare voetbalvelden, geen geërger; niks.

#50 - Marco Maas - 14 jan '20 12:47

Waarom niet gewoon handhaven van wet- en regelgeving? lijkt mij een belangrijke overheidstaak.

Komt er vanzelf minder vee en zal (intensiever)beweiden als melkveehouderijsysteem waarschijnlijk boven komen drijven om de eenvoudige reden dat de ammoniakuitstoot van een stal + beweiding gunstigere uitkomt dan een stal + bemesten.

Via redeneringen over inkomen ga je er NOOIT komen, dat is nml. zinloos gel.l. Boeren gaan echt niet decennia lang bovenmodaal verdienen en navenant belasting betalen, de eventuele premies, subsidies, meerprijs gaat dan in productiefactoren zitten (grond, productierechten) via investeringen.

#49 - Dick Veerman - 13 jan '20 19:14

Peter, nee hoor. Ik begrijp precies wat je bedoelt. Daarom geef ik het je altijd zo hard terug, want je gaat maar door met beelden die de boerengroei uit de jaren '70 en '80 als een verworven recht zien en het nieuwe Landbouw en Maatschappij-blok dat zich in Nederland daar nu in snel tempo omheen vormt. Begrijpelijk hoor, versta me niet verkeerd.

Op boerenpodia zeg ik het vaak zo: GroenLinks begrijpt weinig van boeren, je moet gewoon goed commercieel-economisch denken en dan kom je verrassend dicht in de buurt van die gekkies. Alleen de uitwerking en voorwaarden zijn natuurlijk nogal anders en daar zit-t-m allemaal in. Dat laatste ben ik met je eens.

#48 - Peter van Kempen - 13 jan '20 15:46

PS Dick: ik vergeet niets stelselmatig en heb het over een NATIONALE oplossing als ik het heb over de volledige subsidieering van je resterende agrarische sector die moet werken volgens de wens van 17 miljoen landgenoten en vooral linkse politici en partijen die verdomd veel lawaai maken maar de knip stijf dicht houden voor hun ideaal.

De EU staat 100% buiten mijn voorgestelde oplossing. Maar als je niet wil lezen dan zijn mijn lange zinnen altijd een goed excuus om te zeggen dat je het niet zo begrepen had, toch?

#47 - Peter van Kempen - 13 jan '20 15:39

De opletende lezer zal hopenlijk toch wel opgevallen zijn dat van Kempen het bij natuurvriendelijker produceren telkens en bij voorbaat al over een lagere opbrengst heeft en de rendementsproblematiek en dat ook herhaaldelijk duidt als reden voor een inkomensprobleem als die producten van het uitvoeren van burger- consument- en overheidswensen in dit Nederland niet door middel van een toeslag oid weer rendabel zijn en zo voor een fatsoenlijk inkomen van boeren zorgen.

Veel zelfmoorden in de statistieken, onder vooral jeugdigen die niet tegen verlies en tegenslag kunnen als hun wensenlijstjes voor luxe niet meteen waar worden gemaakt, zijn blijkbaar belangrijker dan de op de tweede plaats komende aantallen zelfmoorden onder een beroepsgroep, die via inkomens onder de norm en gebrek aan enig perspectief om te doen wat ze goed kunnen, via die "strengere overheidsregels" waar sommigen zo voor zijn, naar de strop gedreven worden.

Nou wind ik het wel welletjes.

Men wil het gewoon niet onder ogen zien, de hypocrisie van al die zogenaamde idealisten en regeerders, uit vooral de hardst roepende, en meest dramme "natuur" bestellers.

Die "groene" hoek, welke samen met de consumenten, in een soort monsterverbond, het luidst roepen om iets anders maar er zelf consequent nooit iets voor overhebben.

Tis goed zo.

Misschien mogen wij hier nog reeën reduceren om een andere reden dan dat ze ,tegen de statistiek norm in, onder de auto komen, maar dat doen op grond van beheer en welzijn van een hele populatie dieren zonder natuurlijke vijand is in die zelfde Hypociete groep waar ik de pee in heb blijkbaar geen acceptabel punt. Laat ze maar aan de "natuur" over en langzaam met zn allen crfeperen na jaren te hebben geleden en stress te hebben gehad. Leve de OVP.

Dat tegengaan, daar hou ik me liever mee bezig.

Tot in een andere draad.

Ik sluit het hier maar af.

#46 - Dick Veerman - 13 jan '20 14:32

Wat Van Kempen stelselmatig vergeet, is dat er niet echt een reden kan zijn voor de EU om die hoge productie in Nederland met subsidie te onderhouden. Die situatie is historisch - in zo'n 200 jaar - gegroeid, maar is over zijn peak heen.

Er kan wel een argument worden gevonden voor zeer hoog-productieve bedrijven, maar die zullen het dan ook zelf met hun melkfabriek moeten rooien, terwijl de natuurboer-achtigen wél aanspraak kunnen maken op wat subsidie. [Zo'n pleidooi](#) hield afgelopen week oud-minister Pieter Winsemius.

#45 - Peter van Kempen - 13 jan '20 13:17

[#37](#) en [#38](#) : zie het laatste deel tekst van Frank van Dungen in [#42](#)

Ik heb op Foodlog al meerdere malen (tot verveling van Dick aan toe) betoogd dat het binnen de vrije markt doctrines van de EU waarin we verkeren niet gaat lukken om het via de via gewenste methodes verkregen melk te gaan verdienen. Steun aan eigen boeren MAG nu eenmaal niet van de EU. Binnen dat scenario heb je de cynische realiteit dat de burger krijgt wat ie verdient qua natuur en landschap als de efficiency en optimaliseringsdruk het inkomen moet gaan garanderen al dan niet met meerwaarde pogingen. Die zijn allemaal ten dode gedoemd zoals eerder uiteengezet, en waar ik geen goede weerlegging, ook van Dick, op heb gehad.

DUSSSSSS: dan is er maar EEN oplossing over: De burger stemt voor natuurvriendelijk boeren, voor paardebloemen, voor natuur en voor minder productief, voor macrobiotisch, biologisch voor mijn part, voor meer plantaardig volgens veel strengere regels dan voor de geïmporteerde melk en vlees, uit lidstaten, welnu, dat moet die consument dan natuurlijk gaan betalen via de enige vorm van financiering die de EU NIET KAN AFWIJZEN: het via de belastinginkomsten van die consument vervolgens aan de boeren als beheerder en grondgebruiker volgens die regels en voorschriften te betalen verschil, zodat er alsnog een fatsoenlijk inkomen aan dat extensief en natuurvriendelijk produceren kan worden ontleend.

Tot nu toe gunnen we de NGO's wel miljarden daarvoor voor een snipper van ons grondgebied maar misgunnen we degene die 80% van het uitzicht bepoalt en de grootste invloed kan hebben op betere natuur en biodiversiteit die steun.

Over en sluiten wat mij betreft in deze draad ik ben druk met natuur- en Reewild beheer en degenen die dat in Friesland ten koste van alles tbv een OVP model willen frustreren, en heb daarvoor nu even al mn tijd nodig.

Zal Dick fijn vinden.

#44 - Piet Hoogland - 13 jan '20 12:46

[Dit gebeurt ook bij.pogen tot meerwaarde creatie.](#) (Helaas achter een betaalmuur.)

#43 - Piet Hoogland - 13 jan '20 12:18

Frank [#41](#), die meerwaarde moet je zelf bedenken. Kan van alles zijn.

#42 - Frank van den Dungen - 13 jan '20 12:08

[#39](#) Frank Eric. Ik heb iets met Franken, dat zul je snappen. Ook iets met vuurtorens. Veel meer als met bestuurlijke stippen op de horizon. Die lossen meestal op in het niets als je dichterbij komt. Dus ik probeer met je mee te denken. Maar ik neem die ene paardenbloem serieus. Want rondom me heen zie ik ze op die maaivlaktes bijna niet meer. Hooguit in de slootkant. Buiten het bereik van de spuit.

En toch moeten de boeren mijn inziens daar juist wél op inzetten. Want de supermarkten proberen ons karretje vol te proppen met producten van overal en nergens. Onze melk, onze kaas en onze burgers, lappen en ballen kunnen hier evenzogoed ook zomaar geïmporteerd worden. En als onze kottzak-consumenten zich dan als makke schapen over de dam laten lokken, is het snel bekeken met het geboer. Dan houden we aan het eind van de rit alleen vee- & vleesfabrieken over op ons platteland.

Daarom pleit ik met Toon Vermeulen voor buitenboeren. Want vanuit mijn virtuele vuurtoren zie ik dat de boer op het platteland maar één Unique Selling Point heeft. En dat is ons uitzicht. Onze leefomgeving. De beleving van ons landschap, als we buiten lopen, fietsen of rijden. Dat uitzicht kunnen we niet importeren. En dat moeten we waarderen voor het te laat is. Want dan zouden we zelf een VR-bril op moeten zetten om te zien hoe mooi het buiten ooit was of zou kunnen zijn.

Als we dat willen voorkomen, betekent dat domweg dat we de boer meer moeten gaan betalen voor zijn product. Omdat we zijn proces op prijs stellen. Letterlijk. Het liefst zou ik zien dat dat individueel ging lukken. Je koopt dan je handel van of bij de boer om de hoek. Maar als dat er niet in zit, moeten we maar collectief die kant op. Dat houdt in dat een overheid dan maar iets moet gaan bedenken. Omgekeerde BTW? Een OZB-toeslag voor elke buitenkoe? Met de mobieltjes die de koeien nu al aan hun nek hebben

hangen is dat helemaal niet zo moeilijk te registreren en te controleren. Een buitenbeentjes-beloning? Frank Eric, kijk eens mee vanuit jouw gekantelde vuurtoren. En deel met ons je oplossing.

#41 - Frank Eric van der Meer - 13 jan '20 12:08

#40, Piet, welk soort meerwaarde bedoel je?

#40 - Piet Hoogland - 13 jan '20 11:44

Meerwaarde creatie in de landbouw werkt kostprijs verhogend. Per saldo schiet je daar niet veel mee op.

#39 - Frank Eric van der Meer - 13 jan '20 8:33

#37, ha, ha. Gaat de consument betalen om één paardebloem in die graswoestijn te aanschouwen, die met allerlei instanties gecontroleerd, gecertificeerd etc moet worden?

#38 - Jeroen van Buuren - 13 jan '20 7:17

#36 Peter, kun je het nog een keer proberen en dan met alinea's?

#37 - Dick Veerman - 13 jan '20 0:28

En hoe stelt Van Kempen zich die betaling dan voor? Die komt niet vanzelf want de 'wij' die iets willen zijn een andere 'wij, consumenten van Nederlandse melk' (en wonen over de grens).

Die meerwaarde krijg je alleen als je die verdient. En dat is ook de enige manier, want van subsidies gaat het niet komen.

#36 - Peter van Kempen - 13 jan '20 0:23

#32 Jeroen, Inderdaad: je zegt tegen Dick "Welke rol speelt de wetgever in de (hele) klus naar een markt voor minder, maar duurder melk waar klanten in onze buurlanden de voorkeur aan geven boven hun eigen zuivel?", die overigens hier zegt "Het lost zich vanzelf op als je de regels maar strakker maakt (en dat is inmiddels voldoende gebeurt; vandaar de heftige protesten): niet alleen de varkenshouderij, maar zeker ook de melkveehouderij in Brabant zal flink krimpen."

Ik dacht dat we in deze draad het gesprek voeren over de voordelen van nastreven van optimale weidegang en hoe je die bevorderen kan. Vervolgens heb ik ingebracht dat die aanpak, die zeker voordelen heeft helaas ook een kostprijsverhogende werking heeft omdat de huidige optimale melkwinning en gras benutting er door wordt aangetast. Een boer die ik ken vertelde me ook dat de huidige hoogproductieve rassen die nu overal rondlopen niet echt heel geschikt zijn voor vooral melk productie op basis van vers gras en beweiding. Die hoogproductieve rassen hebben alles te maken met de afgelopen jaren in het teken van meer, meer en nog meer optimalisering en productie groei, dankzij de meer meer mentaliteit van oa Zuivel NL, onder het bewind van: juist daar is ie weer, de man van D66 die de veestapel nu wil halveren. Huidig melkvee is vooral gefokt op krachtvoer, melkrobots, en een stal en voer schema wat geheel is uitgemikt om hun melkgift te optimaliseren en daarmee per koe en per voereenheid te verhogen. Een dieet van praktisch alleen gras en overige vezelrijke planten en kruiden schijnen die moderne, hoogproductieve soorten niet te verdragen. Er moet dus nog veel meer gebeuren, om meer koeien langer buiten in de wei te krijgen. Huidige rassen moeten dan plaats maken voor anderen die dat weer goed kunnen. Helaas, betekent dat weer een teruggang in melk opbrengst (wellicht wel weer meer vlees), en dus een verdere verhoging van de kostprijs, die de burger en de verwerkende industrie niet wil betalen wegens de open markt mogelijkheid elders goedkoper te slagen. Iemand zei tegen me, dat dan blaarkoppen en lakenvelders terug moeten komen die veel beter gewend zijn aan de variabele voedingswaardes en vezels in kruiden rijk grasland en aan voer zoals Hooi (voor creëren blauwgrasland tbv de TBO's). Ik kan echt niet begrijpen waarom daarom strengere regels om zo het aantal boeren te verminderen, die Dick hier uitspreekt, iets te maken heeft met weidegang en de mogelijkheden die productie wijze aantrekkelijk en vooral, lonender te maken.

Zoals jij inderdaad aandraagt zouden er meer kopers moeten zijn voor al die daardoor wat duurder melk en juist dat is iets wat, het wordt saai: niet gaat gebeuren zolang het steunen van productie methodes die de burgers hier graag willen zoals weidegang bijvoorbeeld, niet voor de gehele productie uit die aanpak zullen worden betaald.

Verder is er dan nog de mededeling dat (volgens Van Kempen) het moet zoals het gaat.

Nou ik vind dus dat op een of andere manier betaald moet worden voor de productie die wij willen en daar ben ik het dus met de schrijver van dit artikel over eens, mag duidelijk zijn.

#35 - Jeroen van Buuren - 12 jan '20 15:53

Vanuit het resultaat: En nu ligt dat gras in die kuil daar, kies je denk de meest goede optie. Heb je weleens overwogen om zo'n herfstsnede gewoon niet te oogsten? Bij Remeker heb ik een weiland bloter zijn staan die super ligt was en op brede wielen stond. Bij erf-1 maaien de met dubbele "maaibalk" messenbalk. Wat zou het resultaat zijn als je die herfstsnede van ? 1000kg ds? met zo'n machine bloot. Zou dat niet de allerbeste (goedkoopste) optie zijn?

Ja, de tractorsporen in het land herinner ik me ook nog. Mijn zus of broer is ooit met een laars minder thuis gekomen. Die stond nog in de dam maar kregen ze er niet meer uit getrokken ;-). Die waren toen +/- 11 en 8 jaar oud.

Menig boer bij ons in de polder had het systeem van twee weidevlakken voor de doorloopwagen. Daarmee werd dagelijks de doorloopwagen verplaatst. Thuis hanteerden we ook een achterdraad waardoor de koeien niet iedere dag de gehele kamp gingen 'aanhalen'.

Een enkeling had de doorloopwagen aan het begin van het land staan. Dat gaf inderdaad een grote zwarte vlek als het weer wat (langdurig) tegen zat.

Hoog suikergehalte herinner ik me ook nog wel. Alles zat bij ons in ronde balen. Grootste uitdaging bij ons was of je zo'n kuil 100% kon voeren of toch om en om moest voeren. En soms gaf het problemen dat ze dan ander gras slecht of niet wilde vreten. Je moest vooral niet te lang zulk spul voeren dat was de beste remedie.

Note: met grasbalen hadden we de variatie per perceel per keer maaien aan het voerhek staan. Heel bewust voerde we wel partij voor partij. We wisten van elke grasbaal van welk perceel die kwam, wanneer gemaaid en onder welke omstandigheden geoogst.

#34 - ej van Ginkel - 12 jan '20 15:18

#29 ik denk dat het land daar meer onder structuurbederf te lijden heeft dan onder de bemesting zeker als je het gras niet droog kunt krijgen kunnen de wagens loeizwaar worden of moet je veel meer meters maken.

Hoe het met boterzuur op de fabriek loopt weet ik niet goed ik maakte me meer zorgen over het idioot hoge suikergehalte vd kuil (163 gr bij 42%ds) maar ze doen het er heel goed op was ook niet heel kort spul. ik heb nog wel een natte herfstkuil liggen, ik denk dat ik die maar over het maisland uitrijd is wel duur maar opvoeren is net zo duur alleen zie je daar geen rekening van.

#30 Ik heb ooit eens kalveren gekocht van Boer Bart en heb later eens een luchtfoto van z'n bedrijf gezien door het hele land zie je plekken waar de melkkar gestaan heeft ook moet je iedere keer met de trekker naar en van de melkplek rijden niet echt goed voor de structuur. Het is wel een plek waar je wat van kunt leren is voluit begonnen maar toch tegen problemen aangelopen en doet nu stapjes terug en communiceert daar ook eerlijk over. De jersey's zijn hier overigens geen blijvertjes ik hoopte dat ze beter bij de oude maatvoering van de stal zouden passen maar de (blauwe kruislings)kalveren en afgemolken koeien hebben niet mijn enthousiasme opgewekt.

#33 - Dick Veerman - 12 jan '20 14:14

Jeroen, ik bedoel 'slechts': bepaal het kader nadat je weet wat je wilt zodat je vanuit de gewenste praktijk kunt denken. Eea omdat het nogal anders kan worden en het bestaande regelgevend kader stamt uit een historie die voor ingrijpende veranderingen staat. Je moet de bereidheid hebben het gehele kader te reviseren om het de juiste incentives te laten geven.

#32 - Jeroen van Buuren - 12 jan '20 11:43

[#31](#) Welke wetgeving zou de wetgever op moeten schorten? Welke wetgeving is blijvend knellend bij (regionale) krimp van bijv. de melkveehouderij?

Welke rol speelt de wetgever in de (hele) klus naar een markt voor minder, maar duurder melk waar klanten in onze buurlanden de voorkeur aan geven boven hun eigen zuivel?
Welke wet- en regelgeving moet hier voor aangepast worden?

Gaat mij puur over wet- en regelgeving. Niet de rol en taak van de overheid ter promotie van Nederland landbouw en/of lobby van overheid om de derogatie voor Nederland te behouden.

#31 - Dick Veerman - 12 jan '20 11:30

[#26](#), [Frank van den Dungen](#) en [#23](#), [Cyril Hoevenaars](#), jullie vragen hoe het anders kan, c.q. waarom het niet gaat zoals het moet (wat de burger betreft), maar moet (volgens Van Kempen) zoals het gaat.

Het kan anders, dat laat een aantal boeren zien. Hun ondernemerschap is echter al jaren geleden anders ontwikkeld, dan dat van de grote stroom boeren. Die zijn doorgedaan met steeds een beetje meer en de buurman erbij trekken, omdat hun bedrijfsvoering anders te duur werd. Kleiner groeien gaat niet, dus er is een harde keuze te maken.

Wat doe je dan nu?

Ik denk dat jullie beiden mijn verhaal in een Brabantse zaal weleens hebben gehoord. Het lost zich vanzelf op als je de regels maar strakker maakt (en dat is inmiddels voldoende gebeurt; vandaar de heftige protesten): niet alleen de varkenshouderij, maar zeker ook de melkveehouderij in Brabant zal flink krimpen. Maar daardoor komt er nog geen nieuw bedrijfsmodel. Je krijgt er eerder meer akkerbouw en zonne-akkers door zoals je die niet wilt.

Dat kun je bereiken door met z'n allen (ook de wetgever, die bereid moet zijn, zijn regels op te schorten en helemaal opnieuw in te richten) terug naar de tekentafel te gaan vanuit de gedachte aan een markt voor minder, maar duurder melk waar klanten in onze buurlanden de voorkeur aan geven boven hun eigen zuivel. Dat is een hele klus.

Uit eigen ervaring kan ik jullie vertellen dat boeren daar uiterst sceptisch tegenover stonden, maar inmiddels best bereid zijn als ze het vertrouwen kunnen hebben dat er goed wordt omgegaan met hun zorgen en angsten.

NB: uit dat proces kan ook komen dat bijv. Brabantse melk vooral lokale waarde heeft en zich daar dan ook toe moet beperken. Boven de grote rivieren en uit veenweidegebieden zijn heel andere conclusies denkbaar.

#30 - Jeroen van Buuren - 12 jan '20 10:47

[#12](#) de optie in het land melken is nog niet voldoende praktijkrijp.

De laatste stap in buitenmelken was de doorloopwagen.

Volstaat [deze moderne versie niet?](#)

Wat zijn de punten die hieraan nog verder ontwikkeld moeten worden?

Zijn melkstal bouwers hier mee bezig ?

Is de techniek de beperkende factor en/of de (gefokte) koe die bijvoeding nodig heeft?***
Bijvoeren met ruwvoer was er niet bij in de weide.

Al het krachtvoer schepte je met de hand in de voerbak van de koe in de doorloopwagen. Datzelfde krachtvoer had je thuis uit al de voorraadbalk getapt om het vervolgens op de kar te laden in vaak tonnen van ? 25-30? kg het stuk. Ik denk niet dat er toen 10kg krachtvoer per dag aan een verse koe gevoerd werd ;-). Dat zou ik is na moeten vragen.

**Ik weet het nog net dat bij ons thuis in de doorloopwagen gemolken werd. Tot 1986 stonden de melkkoeien bij ons op een grupstal met mestketting in de winter.

#29 - Jeroen van Buuren - 12 jan '20 10:39

#28 Het is niet voor niets zo gegroeid zoals het er nu uitziet.

De vraag die hoofdzakelijk voorligt is waarom loopt er op grasland in dat groeiende gras geen koe te vreten. In het grasland loopt geen koe meer? Waarom niet?

En in mijn optiek staat dit los van of je witte grondstofmelk produceert of zelf vermarkt. Als de koe in de wei de goedkoopste productiemethode is zou je dat juist verwachten terug te zien bij de "kostprijsvechtersvolumeproducenten" onder de boeren.

John, Hoe geschikt acht jij / zijn die gronden om jaar na jaar 4 tot 5 maal per jaar gemaaid te worden?

@EJ, Hoe gaat het met de rantsoenen momenteel onder de boeren? Er is behoorlijk wat nat voorjaarsgras gekuuld in voorjaar 2019. En in herfst 2019 zijn ook nog vele natte grasbalen gemaakt? Hoe is de teneur bij de kaasfabrieken aangaande boterzuur momenteel?

Van wat ik gezien heb in Lopikerwaard / Vijfheerenlanden en beetje Alblasserwaard en Krimpenerwaard is het weer een slecht jaar geweest voor jaarrond gemaaid grasland. Ik zie meer en meer dode plekken. Weer meer spoor vorming. De opbrengst van die percelen loopt gewoon terug uit jaar op jaar bij gelijkblijvende bemesting met dierlijke mest aangevuld met kunstmest.

#28 - John van Kessel - 11 jan '20 15:53

Ik dwnk dat er niet zoveel herverkaveld wordt.. veehouderij zal plaats blijven vinden op de schralere armere gronden en intensieve akkerbouw op de vruchtbare klei. Het is niet voor niets allemaal gegroeid zoals het er nu uitziet. Het lijkt mij trouwens wel interessant om te zien hoe bonenteelt op veen uitpakt of op de hoge zandgronden.

#27 - ej van Ginkel - 11 jan '20 9:53

#26 Ik denk dat je veel te veel hooi op de vork neemt. Voor zulke grootscheepse plannen is er simpelweg geen vertrouwen, niet in de bedoelingen en kunde van de overheid niet in de kunde van de overige adviserende instanties.

Zelfs in deze reactie begin je met herverdelen en kom je uit bij veel minder ruimte en geen boer loopt achter de wortel van de boer moet weer boer worden en het eerlijke prijs fata morgana aan.

Veel boeren lezen wel eens de krant.

Dit wordt gewoon een proces van bedrijf na bedrijf en aftasten van marktkansen of andere mogelijkheden.

#26 - Frank van den Dungen - 10 jan '20 23:17

#25 Peter, en achter jou tal van anderen, dat weet ik: denk eens met ons mee hoe het wél kan. Want we moeten er samen uit zien te komen. In een [eerder artikel op Foodlog](#) hebben we, in navolging van onderzoeker Jaap Schröder van de WUR, een pleidooi gehouden voor een herverveling van onze ruimte. Een herindeling op basis van onze sectorale behoeften en de kwaliteit van onze bodems. Want we kunnen niet allemaal altijd alsmaar blijven doorgroeien. Ons land groeit immers niet met ons mee. Er zijn wel escapes. Je kunt de hoogte in met bijvoorbeeld varkensflats of kippenkrabbers. Je kunt de diepte in, zoals we gedaan hebben met onze parkeergarages. Maar voor onze voedselproductie zullen we, zeker als we die toekomstgericht op circulaire basis willen funderen, de beschikbare ruimte opnieuw moeten verkavelen. Hoeveel grond hebben we hier voor welke functies? En op welke gronden kun je het best je voedsel produceren? En waar kun je je melkvee houden? Als je doordent op die lijn kom je uit bij een beperkt aantal hectares, vervolgens bij een kleinere veestapel en, als de huidige industriële benadering van voedselproductie doorzet, vanzelf ook bij steeds minder boeren. Dat zou uiteindelijk funest zijn voor onze leefomgeving. Dat beseffen wij donders goed. Om die neerwaartse spiraal te keren is een omslag nodig.

Essentieel daarin is dat de boer weer boer wordt en dus, linksom of rechtsom, een eerlijke prijs krijgt voor eerlijk voedsel. Of die prijs aan het product of aan het proces gekoppeld moet worden, zal best nog een hoop geharrewar geven. Of de burgers dat voor een deel in gebruikerscoöperaties voor elkaar gaan krijgen, of dat overheden hierin moeten en durven te gaan sturen, zullen we dit decennium nog meemaken. Maar we moeten samen weg uit de fuik van alsmaar meer voor minder, waarin de boeren elkaar kapot concurreren en alle aspecten van boerenbedrijvigheid uitpersen om de keten en daarachter de consument te plezieren. Want het moet anders. En het kán anders.

#25 - Peter van Kempen - 10 jan '20 21:15

[#22](#) zie [#23](#)

Verder heet ik Peter en mag je me tutoyeren.

Niks mis mee als je advocaat wil zijn voor de industriële aanpak, maar leg dan ook uit waarom je uit die hoek lijkt te komen.

Ik denk domweg dat maximale weidegang en een goede investering om de ammoniakvorming in mestkelders te voorkomen een goede zet zou zijn ook voor de natuur en het milieu, en stel vast dat de overheid niet in dergelijke toch voor iedereen en de natuur goede stappen wil bijdragen via subsidies oid. Verder zegt jouw inbreng, dat je boeren kent die 2 euro uit een liter melk weten te halen helemaal niets zegt of bijdraagt in het kader van deze draad en in hoeverre weidegang bijdraagt aan een oplossing.

Ik dacht te hebben geschreven, dat er weliswaar een marktsegment is voor feel good producten met een daaraan verbonden lagere opbrengst en hogere kostprijs, waarbij door de consument direct een meerprijs betaald wordt voor de geleverde prestaties en kosten, maar ook hier op Foodlog is vastgesteld dat die marge en die potentie van de huidige markt niet dekkend is voor de totale productie van melk uit die wijze van aanpak. Of heb ik weer eens niet goed opgelet??

MAW als er door milieuvriendelijker melk (weidegang) een opbrengst daling van 20 % ontstaat, zal de "markt" nooit genoeg ruimte hebben om dat volume met een op basis van feelgood en hogere kostprijs door daarop gebaseerde aantallen consumenten af te nemen en zo de prijs te betalen.

Niets voor niets zijn er nu grenzen gesteld aan het aantal bio boeren, want als er teveel komen dan stort de prijs in.

Ik ben daarom heel benieuwd naar jouw systeem van die opbrengst van 2 euro per liter melk en vooral hoe we die zo snel mogelijk voor alle melk die er in het systeem geleverd wordt gerealiseerd kan worden.

Ik zal je matsen, doe het maar voor de kleinere productie die voortvloeit uit 100 % beweiden en biologisch melkvee houden, ik taxeer dat er dan 80% minder melk tevoorschijn komt maar laat me graag corrigeren. deskundigen genoeg hier op Foodlog, toch?.

Verheug me dus op je inbreng die voortborduur op jouw kennis van dergelijke mega opbrengsten van een liter melk, want die gaat duidelijk maken dat melkveehouders in deze huidige markt setting en situatie in het geheel niet zelig zijn zoals je wat pissig aan mij te kennen geeft.

Geeft me een aanknopingspunt, en misschien kan ik daarmee wat kennissen van mij uit die sector wat geruststellen. Zoals je wellicht wel weet is daar op dit moment niet veel sprake van.

#24 - John van Kessel - 10 jan '20 14:57

Die als de mestkelder in het weideseizoen schoon gemaakt en leeggehouden wordt is er minimale emissie. Door de lage temperatuur in de winter is er sowieso een lagere emissie dan de zomer. Wat bevestigd wordt door de hogere gehalten stikstof in de winterdrijfmest.

Hoe haalbaar is het dat een boer zijn kelder bramdschoon heeft na elke melkbeurt of na 2 dagen opstallen bij slecht weer?

#23 - Cyril Hoevenaars - 10 jan '20 14:00

[#22](#) Dick, kan er een oplossing komen waarbij we niet vanuit die fabriek gaan denken maar vanuit de leefomgeving?

#22 - Dick Veerman - 10 jan '20 13:03

Van Kempen, wat is die boer toch zelig hé? Hij kan gewoon geen geld verdienen!

Ik ken boeren die 60 cent en zelfs tot 2 euro uit een liter weten te halen. Hoe is het mogelijk dat die wel slimmer zijn (en idd: moet koeien buiten en nog minder koeien ook)?!?!?

Kritiek die je op een stuk als dit kunt hebben, is dit: het is bij lange na geen oplossing voor alle Ndlse boeren en al helemaal niet voor de fabrieken die gevuld moeten worden (daar zit het echte vraagstuk). Maar kom nou toch niet voortdurend aan met die kletsboek dat alle boeren zielig zijn.

#21 - Fernand de Willigen - 10 jan '20 12:42

#20 Maar ze kunnen na het melken toch meteen weer naar buiten? Dan schijten ze 's nachts ook gewoon in de wei.

#20 - John van Kessel - 10 jan '20 12:32

net of de mestkelder waar de koeien s nacht nog gescheten hebben overdag geen ammoniak uitstoot als de koeien in de wei lopen.. koe in de wei ziet er leuk uit maar doet aan ammoniakuitstoot bijna niets af.

#19 - Peter van Kempen - 10 jan '20 12:26

#17 : Otto; Dream on! Het is wel een natte droom: geeft even een warm gevoel maar daarna krijg je last van een plakkende broek.

Helaas, eerlijkheid, rechtvaardigheid en beloning op ideële basis door consumenten bestaat voor aanbod buiten het marktsegment wat er nu al is , niet in de wereld economie en prijsvorming.

Wel in onderbuikgevoelens.

Vandaar: Natte droom.

#18 - Peter van Kempen - 10 jan '20 12:20

Dit is weer z'n artikel vanuit de kritische buitenwacht , die zich op de negatieve uitwerking door FOUT NATUURLIJK! zo handelende boeren concentreert: Negatief focussen dat bekt lekker en verkoopt goed denk ik.

Dat de kostprijs druk door de open wereldmarktprijzen tot milieu onvriendelijke productie methodes en natuuronvriendelijke schaalvergroting leidt, weten we allang.

Dat koeien die buiten lopen door de verschillende deponering van urine en mest veel milieuvriendelijker zijn weten we allang.

Dat er helaas , oa door druk van de banken en industrieel denkende boeren, voorlieden, en politici (waaronder oa ook D66 voormannen in rol als als voorzitter van zuivel NL) , miljarden zijn geïnvesteerd in die schaalvergroting en efficiency drive , waaronder nu juist de stallen waarin mest en urine vermengd worden, weten we allang.

Dat boeren door de golven van opeenvolgende regelgevingen, wisselende focussen en nu mislukken van de PAS oplossing tot op het bot financieel zijn uitgemergeld, en met uitsterven bedreigd worden, weten we ook allang.

Dat Koeien niet onbeperkt buiten kunnen lopen wegens de winter en allerlei diervriendelijke wetgeving en de technische beperkingen tav melken, en geen geld hebben om nu weer hun stallen te gaan verbouwen naar gescheiden systemen en er dus er grenzen zijn aan deze betere oplossing weten we ook allang.

Dat een koe "met vijf poten eet" door de gedeeltelijke vertreding en door bemesting van het beschikbaar gras, en er dus een verliesfactor in benutting en opbrengst is bij weidegang, weten we allang.

Dat tot nu toe de enige financiering, die de duurdere weidegang compenseert door melkveehouders zelf wordt opgebracht en niet door de consument ,(door het intern in de coöperatie aan elkaar verstrekken van een premie en bij niet weide gang boeren een korting daarvoor op hun melkgeld), weten we allang.

Dat de overheid geen cent wil investeren in bestaande oplossingen voor mest uit die stallen, zoals mestbeluchtingsystemen, weten we inmiddels door de praktijk van : veel beloven maar nooit geven doet de dwaas in vreugde leven , ook allang.....

Whats new? Behalve dat de schrijver het er weer eens in wil wrijven dat er onder het juk van de door consumenten veroorzaakte melk prijs en inkomensproblematiek telkens weer door individuele boeren economische misstappen begaan worden?

Ik zou graag eens willen lezen hoe de auteur binnen de huidige prijsvorming op grond van open markt en het huidige keuzepatroun van jan modaal consument denkt de meerwaarde en kosten van weidegang nu eens eindelijk door consumenten zelf beloond te laten worden met een premie die echt loont en weidegang echt aanmoedigd, in plaats van het nu uitdelen van sigaren uit eigen doos binnen de coöperaties en luidkeels negatief nieuws roepende critici als deze.

#17 - Otto Rood - 10 jan '20 1:13

"En willen wij burgers wat meer betalen voor die melk?"

Hoeveel meer zou dat ongeveer worden? Ik zou denken dat je dat toch wel kan vermarkten als je breed op het pak zet dat de koeien 50% meer buiten hebben gelopen dan de doorsnee koe, meer gras gegeten, blijere beesten, beter voor het milieu, minder stikstof, glutenvrij, suikervrij, save the planet etc.

#16 - Frank van den Dungen - 10 jan '20 0:20

#4 E.J. Die drie criteria zijn belangrijk. Maar er spelen er meer een rol. En vergeet zeker de bijdrage van de 'erfbetreders' niet. Zij bepalen, met de collega's die nagenoeg dezelfde verhalen horen of lezen in de vakbladen, voor een groot deel het 'wereldbeeld' van de boer. Maar dat geef je zelf eigenlijk ook al aan.

#8 Cyril. Ik had tekenaar Sarah Linde gewoon gevraagd om ter illustratie van deze papieren werkelijkheid iets volslagen absurds neer te zetten: bijvoorbeeld een robocow, een koe met een virtual reality bril, of een duidelijk uitgeknipte papieren nep-koe in een weidelandschap. Het is zoals je kunt zien de koe met de VR-bril geworden. En achteraf moest het me eigenlijk niet verbazen dat er al met zoiets geëxperimenteerd wordt.

Want in de veehouderij is het niet gauw te gek. En als het meer oplevert zal de vee-industrie hier dat boerenkunstje rap overnemen. Liefst met een vette klodder innovatie-subsidie. Het wachten is nu op de veehouder die de bezoekende handhaver van de Omgevingsdienst zo'n bril opzet. Dan kun je immers met veel minder brillen toe. Of zou dat in de Brabantse Kempen al gebeuren? Dat zou natuurlijk wel verklaren waarom er daar navenant eigenlijk nauwelijks een tekort aan buitenkoeien gesignaleerd wordt.

#15 - ej van Ginkel - 9 jan '20 18:48

#14 Ik denk het niet maar ik schat dat als de wens er is dat het heel snel geregeld is

#14 - Cyril Hoevenaars - 9 jan '20 17:21

Heeft de Omgevingsdienst toegang tot z-net?

#13 - ej van Ginkel - 9 jan '20 17:15

#10 Hoezo is de pakkans gering? je kunt op z-net zien wanneer ze volgens de boer buiten lopen en dan ga je gewoon even kijken.

#12 - ej van Ginkel - 9 jan '20 16:33

#9 Veel dingen die Oosthof aanvoert zijn gevolgen van de keuze om wel of niet te beweiden maar in beginsel heb je voldoende grond nodig en de koeien moeten er zelf heen kunnen lopen vanuit de stal, de optie in het land melken is nog niet voldoende praktijkrijp.

Al het andere zijn plussen en minnen die het gevolg zijn van de eerdere keuze en die pakken globaal positief uit voor beweiden er is door de jaren heen te veel opgekeken naar de intensieve bedrijven met de hoge producties vaak zijn dat ook de nieuwere bedrijven omdat ze meer geïnvesteerd hebben bij voorgaande uitbreidingen vertegenwoordigers en vakpers zijn er ook enthousiast over.

Ik begin me heel er te ergeren aan dit soort opmerkingen:

"Die "slimmigheid" van "eerlijke" boeren geeft op termijn altijd gedoe, vooral voor degene die wel correct zijn als die er nog zijn."

#11 - Piet Hoogland - 9 jan '20 16:31

Marco, als je een NB vergunning zonder weidegang aanvraagt, en je gaat daarna wel aan weidegang doen. Krijg je dan als boer een beloning?

#10 - Frank Eric van der Meer - 9 jan '20 16:27

Het opvoeren van de weidegang, zoals van der Schans aangeeft werkt toch niet voor die 'papieren weidegangkoeien' (wat een crazy term trouwens)? Tenminste, niet voor die NH3-uitstoot.

Bij controle is er slechts een geringe pakkans. Als de boete dan ook gering is werkt het hele gedoe niet, behalve dat het papierwerk verschaft. Ik zeg daarmee hetzelfde als #1.

#7, Marco, je bedoelt dat de echte weidegangboeren in de problemen kunnen komen doordat de nieuw vastgestelde emissienormen omhoog zijn bijgesteld door de 'papieren weidegangkoeien'?

#9 - Cyril Hoevenaars - 9 jan '20 16:14

#4 "er zijn maar drie criteria" schrijft E.J. van Ginkel. Peter Oosterhof neemt in zijn artikel veel meer dan drie criteria mee. De criteria die Oosterhof gebruikt worden ook breed gedragen in onze maatschappij. Zit hier een deel van het probleem en de oplossing?

#8 - Cyril Hoevenaars - 9 jan '20 16:08

Dat de tekening met de VR-bril geen absurde gedachte is blijkt wel uit dit stuk:

<https://www.ad.nl/buitenland/koeien-met-virtual-realitybril-en-beelden-van-frisgroene-weiden-geven-meer-melk~a5cfe1cbd/?referrer=https://www.google.com/>

Blijkt hieruit ook dat koeien baat hebben bij frisgroene weiden? Ik hoor veel melkveehouders altijd zeggen dat de koeien het binnen veel beter hebben..

#7 - Marco Maas - 9 jan '20 14:07

Het probleem is: boeren vragen een NB-wet vergunning aan incl. weidegang, zij kunnen daardoor meer koeien houden omdat de emissienorm voor koeien met weidegang lager is dan bij permanent opstallen. Vervolgens houden zij de koeien gewoon binnen, en stoten dus meer uit dan vergund. De nieuw vastgestelde emissienormen voor koeien met weidegang zijn een stuk hoger dan voorheen omdat er in de praktijk maar sprake is van een klein beetje buitenlopen (stelt qua tijd niet veel voor). Om dezelfde hoeveelheid vee te kunnen houden moet een boer dus ammoniakrechten bijkopen of emissiereductie maatregelen treffen in geval er een nieuwe (wijzigings)vergunning aangevraagd moet worden bijv. bij de Brabantse stalaanpassingen.

Die "slimmigheid" van "eerlijke" boeren geeft op termijn altijd gedoe, vooral voor degene die wel correct zijn als die er nog zijn.

Piet Hoogland,

Doet er niet toe of weidegang wel of niet mogelijk is, als het niet mogelijk is moet je dat ook niet aanvragen.

#6 - Cyril Hoevenaars - 9 jan '20 13:54

#5 direct voorafgaand aan de tekst m.b.t. moerassig beschrijft het ED de plaatselijke beek. Waarschijnlijk zal bedoeld worden de situatie ter plekke bij deze beek. In dit beekdal (Keersop, meer smaken hebben we niet) was het vroeger erg nat en drassig. Tegenwoordig moeten we ons zorgen maken over het droogvallen van de beek zelf.

#5 - Piet Hoogland - 9 jan '20 13:12

Cyril, waarom schrijft het Eindhovens Dagblad dan over een moerassig gebied?

#4 - ej van Ginkel - 9 jan '20 12:06

Er zijn maar 3 criteria, hoe intensief ben je, hoe ligt de grond tov de stal en hoe is de beloopbaarheid over het jaar genomen.

En evt hoe beïnvloedbaar ben je door de erfbetreders en vakpers.

#3 - Cyril Hoevenaars - 9 jan '20 10:45

#2 Bergeijk bestaat ook uit hoge zandgronden. Vroeger alleen moerasachtig in een klein deel waar moeren en moerassen voorkwamen. Maar daar is het inmiddels nog nauwelijks nat te noemen door ontwatering en onttrekkingen. Beide gemeenten bestaan uit hoge zandgronden.

#2 - Piet Hoogland - 9 jan '20 10:35

Het verschil is de geografische ligging van melkveebedrijf Foxwolde en Bergeijk. Foxwolde hogere zandgronden en Bergeijk moerasachtig. Weidegang is dan gebonden aan de mogelijkheden van de geografische ligging. De bedrijfsvoering van ieder melkveebedrijf kan niet uitgevoerd worden volgens standaard criteria vanwege geografische voordelen of nadelen. In principe zijn melkveebedrijven in Foxwolde en Bergeijk niet vergelijkbaar.

#1 - Cyril Hoevenaars - 9 jan '20 9:11

Als inwoner van Bergeijk zie ik het leven verdwijnen. In een steeds sneller tempo. Op landbouwgrond en in de natuur. De reactie van de politiek/bestuur tot nu toe is als een pleister plakken op een hartstilstand.

Het volgende vraag ik me af: geen typisch Brabants probleem lees ik in het stuk van het Eindhovens Dagblad. Toch komt het CBS op een relatief hoog percentage weidegang. In het grootste deel van Brabant is er bijna geen (echte) weidegang. Hoe kan dat hoge CBS percentage weidegang waar zijn? Is het dan toch een probleem van de zandgronden?

Verder is weidegang een "oplossing" voorgesteld door het Landbouwcollectief. Hoe serieus moeten we dit voorstel nemen als er massaal de hand aan wordt gelicht?